

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0403U001337

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-04-2003

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайдук Тетяна Григорівна
2. Gajduk Tetyana Grygorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.07.02

Назва наукової спеціальності: Економіка сільського господарства і АПК

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 08-04-2003

Спеціальність за освітою: 7050106

Місце роботи здобувача: Державна акціонерна компанія "Хліб України"

Код за ЄДРПОУ: 20047943

Місцезнаходження: 01033, Україна, Київ, вул. Саксаганського, 1

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д.26.350.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут аграрної економіки УААН

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: 03127, Україна, Київ-127, вул. Героїв Оборони, 10

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство агропромислового комплексу України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Трансформація системи реалізації зерна в Україні до ринкових умов
2. Transformation of the system of grain realization to the market condition (economy) in Ukraine

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: всі форми товаровиробників зерна в Україні та вся система заготівельних та торговельних організацій. Мета дослідження: вивчення комплексу проблем, які передбачають розкриття причин, що обумовили втрати зерновою галуззю раніше досягнутого рівня та нестабільність ринку, розробка пропозицій по більш досконалому трансформуванню існуючої системи реалізації зерна України до ринкових умов на основі впровадження рекомендованого економічного механізму регулювання обміну на ринку зерна з урахуванням світового досвіду та вітчизняних особливостей. Методи: монографічний, статистико-економічного аналізу, конструктивно-розрахунковий, динамічних рядів, статистичних групувань, балансових ув'язок, абстрактно-логічний, а також особисті аналітичні спостереження, оцінки, заключення. Теоретичні і практичні результати: обґрунтовані теоретичні та запропоновані методичні підходи по впровадженню системи економічних важелів на ринку зерна (заставних цін, заставних закупок, визначенню їх розмірів та проведення інтервенційних операцій); здійснено методичний підхід до оцінки загальнодержавного та регіональних ринків зерна; розроблені науково-методичні і практичні підходи до удосконалення системи

реалізації зернових і її складових - законодавчої бази, ціноутворення та ринкової інфраструктури. Обґрунтовано роль державного агента як гаранта державної політики регулювання ринку зерна. Розробки мають достатнє прикладне значення і будуть корисними в діяльності центральних та регіональних управлінських структур. Наукова новизна дисертаційної роботи: доповнено поняття економічної сутності трансформації системи реалізації зерна і регулювання зернових потоків та обґрунтована необхідність впровадження системи економічних важелів для ефективного функціонування ринку зерна в Україні; удосконалено науково-методичні та практичні підходи щодо механізму визначення оптимальних обсягів заставних закупок зерна та рівня заставних цін на нього; обґрунтовано обсяги інтервенційного фонду при поєднанні обох економічних важелів. Знайшло подальший розвиток положення про взаємозв'язок експорту зернових та місткості внутрішнього ринку з урахуванням купівельної спроможності населення України; обґрунтовані заходи по посиленню ролі державного агента в здійсненні політики ефективно організації та регулюванні вітчизняного ринку зерна. Ступінь впровадження: пропозиції були використані при підготовці ряду документів, зокрема, в Указі Президента України від 29.06.2000 р. "Про невідкладні заходи щодо стимулювання виробництва та розвитку ринку зерна", постанови Кабінету Міністрів України від 21 липня 2000 р. № 1141 "Про впровадження заставних закупок зерна у сільськогосподарських товаровиробників", проекту Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні". Ефективність: розробки є одним з практичних кроків до формування дієвого економічного середовища на зерновому ринку країни, для недопущення критичного для товаровиробника зниження цін на зернові в період масового їх збору та наростання пропозиції, особливо в липні-грудні, удосконалення регулювання державою ринку агропродукції заради його стабільності. Сфера, галузь використання: система реалізації зерна та сфера його виробництва.

2. Research object: all forms of grain producers in Ukraine and the whole system of providers' and trade companies. Research objective: to study the complex of problems that will clarify the reasons for losing the previously achieved level and stability of the grain industry, to propose the more advanced system of transformation grain trading in Ukraine into the market economy based on the implementation of the recommended economic mechanism of the grain market exchange taking into account the world experience and national peculiarities. Methods: monographic, statistical-economic analysis, constructive and calculative, dynamic data, statistical summaries, balancing connection, abstract-and-logic, personal analytical observations, evaluations, conclusions. Theoretical and practical results: theoretical and methodical approaches to the implementation of the economic instrument systems (hostage prices, hostage purchases, evaluation of their size and execution of intervention operations) on the grain market are provided; methodical approach to the evaluation of the state and regional grain markets is made; scientific, methodological and practical approaches to the improvement of the grain selling system and its components (legislation, pricing, market infrastructure) are presented. The role of the state agent as the guarantee of the state policies on the grain market regulations is substantiated. Models have sufficient applicational meaning and will be useful in the operations of the central and regional management structures. Scientific novelty of the dissertation: the meanings of the grain trading system transformation and grain flows regulation economic essence are expanded; the necessity of the economic instruments system implementation for the effective grain market functionality in Ukraine is justified; scientific, methodological and practical approaches to the mechanism of the optimal volumes of the hostaged grain purchases determination and the level of its hostage prices are improved; the volumes of the intervention fund in the combination of both economic instruments are grounded. The matter of the interrelations of the grain export and volume of the national market (including the purchase capacity of the Ukrainian population) has found its further development; the methods of strengthening the state agent in implementation of the effective national grain market organization and regulation policies are established. Implementation level: the propositions were used for the preparations of a number of documents, in particular, Presidential Decree (Ukraine, 29.06.2000) "Concerning the undeflecting actions on the grain market production and development stimulation", Ministry resolution (Ukraine, 21.07.2000) № 1141 "Concerning the implementation of the grain hostage prices paid to the agricultural producers", project of the Law of Ukraine "Concerning grain and grain market in Ukraine". Effectiveness: models are one of the practical steps to formulation of the operation economic surroundings on the national grain market, to the preventing of the

critically low level of the grain prices in the period of harvesting and increase of the supply (especially in July-December); to the improvement of the state regulation of the market in order to create stability. Field, industry of implementation: the system of grain trading and the sphere of its production.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпичак О.М.
2. Shpychak O.M.

Кваліфікація: д.е.н., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасхавер Б.Й.
2. Пасхавер Б.Й.

Кваліфікація: д.е.н., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чапко І.П.

2. Чапко І.П.

Кваліфікація: к.е.н., 08.07.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Саблук П.Т.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Саблук П.Т.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.